

معرفی اسناد

برگردان دکتر ناصر موفقیان

مقاله‌نامه شماره ۱۰

مقاله‌نامه ناظر بر پذیرش کودکان در مشاغل بخش کشاورزی*

کنفرانس عمومی سازمان بین‌المللی کار، که به دعوت هیئت مدیره دفتر بین‌المللی کار در سومین نشست خود به تاریخ ۲۵ اکتبر ۱۹۲۱ در شهر ژنو گردآمده، و در مورد بعضی پیشنهادات مربوط به اشتغال کودکان در کشاورزی طی ساعات تحصیل اجباری که سومین موضوع دستور کارش را تشکیل می‌داده است به اخذ تصمیم نایل آمده، و

لازم دانسته است که این پیشنهادات به صورت مقاله‌نامه بین‌المللی درآید، مقاله‌نامه زیر را که می‌توان آن را "مقاله‌نامه حداقل سن (کشاورزی) ۱۹۲۱" نامید مورد تصویب قرار می‌دهد و بر اساس مفاد اساسنامه سازمان بین‌المللی کار آن را برای تصویب اعضای سازمان بین‌المللی کار ارسال می‌دارد.

ماده ۱

کودکان زیر سن چهارده سال را نباید در هیچ نوع مؤسسه کشاورزی عمومی یا خصوصی، یا در

* این مقاله‌نامه در ۳۱ ماه اوت ۱۹۲۳ قوت قانونی یافته و در ۱۹۷۳ به وسیله مقاله‌نامه شماره ۱۳۸ مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. بنابراین، هنوز برای تصویب کشورهای عضو مفتوح است (ولی رجوع کنید به ماده ۱۰ (۳) مقاله‌نامه شماره ۱۳۸).

بخش‌های مختلف این‌گونه مؤسسات، جز در خارج از ساعاتی که برای حضور آنان در مدرسه تعیین شده است، به کارگمارد. چنانچه این‌گونه کودکان در ساعات خارج از زمان رسمی حضور در مدرسه به کارگمارده شوند، اشتغال آنها نباید هیچ‌گونه مانعی برای حضور آنان در مدرسه ایجاد نماید.

ماده ۲

به‌منظور تعلیمات حرفه‌ای و عملی، دوره‌های تحصیلی و ساعات حضور در آموزشگاه را می‌توان چنان تنظیم کرد که به کودکان امکان دهد در صورت لزوم در کارهای کشاورزی سبک و به‌ویژه در کارهای سبک مرتبط با کاشت و داشت و برداشت محصولات کشاورزی مشارکت داشته باشند، مشروط بر آن که چنین اشتغال‌هایی موجب کوتاه‌شدن دوره تحصیلی آنان تا حد کم‌تر از هشت ماه نشود.

ماده ۳

مفاد ماده ۱ نباید در مورد کار انجام‌یافته به‌وسیله کودکان در مدارس حرفه‌ای به اجرا در بیاید، مشروط بر آن‌که این‌گونه کارها با تصویب و سرپرستی مقامات بخش عمومی انجام پذیرد.

ماده ۴

تصویب رسمی این مقاله‌نامه به موجب اساسنامه سازمان بین‌المللی کار باید برای ثبت به مدیرکل دفتر بین‌المللی کار ابلاغ شود.

ماده ۵

۱. این مقاله‌نامه هنگامی قوت قانونی خواهد یافت که لااقل به‌وسیله دو کشور عضو به تصویب برسد و تصویب‌نامه‌های آن به وسیله مدیرکل به ثبت رسیده باشد.

۲. این مقاله‌نامه فقط آن‌دسته از کشورهای عضو را متعهد خواهد ساخت که تصویب‌نامه‌هایشان در دفتر بین‌المللی کار به ثبت رسیده باشد.

۳. از آن پس، مقاله‌نامه برای هر کشور عضو در تاریخی رسمیت خواهد یافت که تصویب‌نامه‌اش به وسیله دفتر بین‌المللی کار به ثبت برسد.

ماده ۶

بلافاصله پس از به ثبت رسیدن تصویب‌نامه‌های دو کشور عضو به‌وسیله دفتر بین‌المللی کار، مدیرکل باید مراتب را به اطلاع تمام کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار برساند. به همین طریق مدیرکل باید به ثبت رسیدن تصویب‌نامه‌های دیگر کشورهای عضو را نیز به اطلاع تمام اعضا برساند.

ماده ۷

به موجب مفاد ماده ۵، هر کشور عضو که این مقاوله نامه را به تصویب برساند عملاً متعهد می شود که مفاد ماده های ۱ و ۲ و ۳ را حداکثر تا اول ژانویه ۱۹۲۴ به اجرا بگذارد و اقدامات لازم را در صورت لزوم برای عملی ساختن کامل آنها به عمل بیاورد.

ماده ۸

هر کشور عضو که این مقاوله نامه را به تصویب می رساند متعهد می گردد که آن را در مستعمرات و سرزمین های تحت مالکیت یا حمایت خود، بر اساس مفاد ماده ۳۵ اساسنامه سازمان بین المللی کار به اجرا درآورد.

ماده ۹

هر کشور عضو که این مقاوله نامه را به تصویب رسانده باشد می تواند پس از گذشت ده سال از تاریخ رسمیت یافتن آن، با ارسال اظهارنامه ای برای مدیرکل دفتر بین المللی کار به فسخ تعهد خود مبادرت ورزد. این فسخ نباید کم تر از یک سال پس از تاریخ ثبت آن به وسیله دفتر بین المللی کار رسمیت یابد.

ماده ۱۰

هیئت مدیره دفتر بین المللی کار در هر زمان که لازم بداند می تواند طی گزارشی که در مورد عملکرد این مقاوله نامه به کنفرانس عمومی ارائه می دهد ضرورت طرح موضوع تجدیدنظر کلی یا جزیی آن را در دستور کار کنفرانس قرار دهد.

ماده ۱۱

نسخه های فرانسه و انگلیسی متن این مقاوله نامه هر دو به طور همسان معتبر است.

مقاوله نامه شماره ۲۵

مقاوله نامه ناظر بر بیمه بیماری

برای کارگران کشاورزی*

کنفرانس عمومی سازمان بین المللی کار،

که به دعوت هیئت مدیره دفتر بین المللی کار در دهمین نشست خود به تاریخ ۲۵ ژوئن ۱۹۲۷،

* این مقاوله نامه در ۱۵ ژوئیه ۱۹۲۸ قوت قانونی یافته است. در سال ۱۹۶۹ به وسیله مقاوله نامه شماره ۱۳۵ مورد تجدیدنظر قرار گرفته و همچنان تصویب پذیر است.

در شهر ژنو گردآمده، و

در مورد بعضی پیشنهادات مربوط به بیمه بیکاری کارگران بخش کشاورزی - که در نخستین موضوع دستور کارش گنجانده شده بود- به اخذ تصمیم لازم نایل آمده و مقرر داشته است که این پیشنهادات به صورت یک مقاله نامه بین المللی درآید، در این روز پانزدهم ماه ژوئن سال یکهزار و نهصد و بیست و هفت مقاله نامه زیر را که می توان آن را "مقاله نامه بیمه بیماری (کشاورزی)"، ۱۹۲۷ نامید مورد تصویب قرار می دهد. بنابراین، لازم می آید که این مقاله نامه طبق مفاد اساسنامه سازمان بین المللی کار برای پذیرش و تصویب اعضای سازمان بین المللی کار ارسال گردد:

ماده ۱

هر یک از کشورهای عضو که این مقاله نامه را به تصویب می رساند متعهد می گردد که نظام ویژه ای برای بیمه بیماری کارگران مؤسسات کشاورزی حداقل بر اساس مفاد مقاله نامه حاضر ایجاد نماید.

ماده ۲

۱. نظام بیمه بیماری اجباری باید کارگران یدی و غیر یدی و از جمله کارآموزان شاغل در مؤسسات کشاورزی را تحت پوشش قرار دهد.

۲. با این حال، هر یک از کشورهای عضو می تواند در صورت لزوم در قوانین یا مقررات ملی خود استثناهایی را به شرح زیر در نظر گیرد-

(الف) کارگران موقت که دوره اشتغال آنان کم تر از مدتی باشد که به وسیله قوانین یا مقررات ملی معین خواهد شد، استخدام های اتفاقی که به منظور انجام وظیفه در حرفه یا شغل کارفرما نباشد، اشتغال های تصادفی و کمکی؛

(ب) کارگرانی که دستمزد آنها از مقدار معینی که به وسیله قانون معینی خواهد شد بالاتر باشد؛

(پ) کارگرانی که دستمزد نقدی دریافت نمی دارند؛

(ت) کارگران حاشیه ای که شرایط کارشان شبیه به کار کارگران معمولی نباشد.

(ث) کارگرانی که کم تر یا بیشتر از سن قانونی کار عمر داشته باشند؛

(ج) اعضای خانواده کارفرما؛

۳. علاوه بر این، اشخاص هم که در صورت بیماری به موجب قوانین یا مقررات ملی یا به موجب بعضی طرح های خاص از مزایایی حداقل معادل مزایای حاصل از این مقاله نامه

استفاده می‌کنند، جزو استثناهای یادشده خواهند بود.

ماده ۳

۱. شخص بیمه‌شده‌ای که در حین کار به دلیل آسیب‌های جسمانی یا روانی سلامت خود را از دست بدهد باید بتواند لااقل در مدت نخستین بیست و شش هفته ناتوانی خود از مزایای نقدی این مقاله‌نامه استفاده نماید.

۲. پرداخت این مزایا را می‌توان مشروط به یک دوره احراز از جانب شخص بیمه‌شده دانست و، پس از سپری شدن این دوره، مزایای مربوطه باید پس از یک دوره انتظار حداکثر سه روزه به شخص بیمه‌شده پرداخت گردد.

۳. مزایای نقدی ممکن است در موارد زیر پرداخت نشود:

(الف) در صورتی که به مناسبت همین بیماری، شخص بیمه‌شده غرامت‌های قانونی از یک منبع دیگر دریافت دارد. مزایای نقدی این مقاله‌نامه را باید پس از مقایسه با غرامت‌های دریافتی به‌طور کلی یا جزئی مورد تعدیل قرار داد.

(ب) تا هر زمان که شخص بیمه‌شده در اثر ناتوانی خود از حاصل کار عادی‌اش محروم نشود، یا به هزینه صندوق‌های بیمه دیگر، یا اعتبارات بخش عمومی، زندگی خود را بگذرانند. با این حال، در صورتی که شخص بیمه‌شده دارای مسئولیت‌های خانوادگی باشد، حتی در صورت دریافت کمک‌های نقدی دیگر، فقط به‌طور غیرکامل مزایای نقدی حاصل از این ماده را از دست خواهد داد.

(پ) تا هنگامی که شخص بیمه‌شده بدون دلیل معتبر از دستورات پزشک سرپیچی کند، یا دستورات مربوط به رفتار اشخاص بیمه‌شده در زمان بیماری را اجرا نکند، یا آگاهانه و بدون مجوز خویشتن را از زیر نظارت نهادهای بیمه‌گذار خارج سازد.

۴. مزایای نقدی را می‌توان در صورتی که بیماری شخص بیمه‌شده ناشی از رفتارهای نادرست و آگاهانه خود او باشد، کاهش داد یا اساساً پرداخت نکرد.

ماده ۴

۱. شخص بیمه‌شده باید بتواند از شروع بیماری و حداقل تا زمانی که پرداخت مزایای مربوط به بیماری ادامه دارد، به‌طور رایگان از درمان‌های لازم به وسیله پزشک صلاحیت‌دار و تهیه داروها و دیگر وسایل درمانی مناسب و کافی برخوردار گردد.

۲. با این حال، ممکن است از شخص بیمه‌شده خواسته شود که، به موجب قوانین یا مقررات ملی، بخشی از هزینه‌های درمانی را شخصاً پردازد.

۳. تا هنگامی که شخص بیمه‌شده بدون دلیل معتبر از دستورات پزشک معالج یا از دستورات مربوط به رفتار اشخاص بیمه‌شده در زمان بیماری سرپیچی کند، یا در مورد استفاده از تسهیلاتی که نهاد بیمه‌گذار در اختیارش قرار می‌دهد سهل‌انگاری نماید، می‌توان مزایای درمانی او را متوقف ساخت.

ماده ۵

قوانین یا مقررات ملی می‌توانند پرداخت مزایای درمانی به اعضای خانواده تحت سرپرستی شخص بیمه‌شده را تحت شرایطی که مقرر خواهند داشت مجاز بشمارند.

ماده ۶

۱. بیمه بیماری باید به وسیله نهادهای خودگردان ولی زیر نظارت مالی و اداری مقامات صلاحیتدار بخش عمومی سازماندهی شود و کیفیتی غیرانتفاعی داشته باشد. نهادهایی که به وسیله بخش خصوصی ایجاد می‌شود باید از طرف مقامات صلاحیتدار بخش عمومی مورد تأیید و تصویب قرار گیرند.

۲. اشخاص بیمه‌شده باید بتوانند، به طرزى که قوانین و مقررات ملی تعیین خواهند کرد، در اداره امور نهادهای بیمه خودگردان مشارکت داشته باشند.

۳. با این حال، اداره امور سازمان‌های بیمه بیماری تا زمانی که اداره آنها به دلیل شرایط ملی، و بخصوص در اثر توسعه ناکافی سازمان‌های کارفرمایی و کارگری، مشکل یا ناممکن یا نامناسب باشد، باید مستقیماً به وسیله دولت صورت گیرد.

ماده ۷

۱. اشخاص بیمه‌شده و کارفرمایان آنها باید در تأمین منابع مالی لازم برای نظام بیمه بیماری سهیم باشند.

۲. قوانین یا مقررات ملی می‌توانند در صورت لزوم مقرر دارند که بعضی از دستگاه‌های صلاحیت‌دار بخش عمومی نیز در تأمین مالی بیمه‌های بیماری مشارکت داشته باشند.

ماده ۸

شخص بیمه‌شده باید در صورت بروز اختلاف در مورد استحقاق خود نسبت به مزایای مربوطه حق فرجام‌خواهی داشته باشد.

ماده ۹

۱. دولت‌هایی که دارای سرزمین‌های گسترده و بسیار کم جمعیت هستند باید آزاد باشند که مفاد این مقاله‌نامه را در مناطقی که به دلیل تراکم ناچیز جمعیت و پراکندگی وسیع جمعیت و عدم

کفایت وسایل ارتباطی قادر به تأمین شرایط لازم برای اجرای آن نیستند، به اجرا در نیاورند.
۲. دولت‌هایی که قصد دارند از استثنای یادشده در این ماده استفاده کنند باید قصد خود را به هنگام ابلاغ تصویب رسمی خود به مدیرکل دفتر بین‌المللی کار به اطلاع وی برسانند و مشخصات منطقه یا مناطق مورد نظر و دلایل خود را نیز اعلام دارند.
۳. در اروپا، فقط کشور فنلاند می‌تواند از استثنای ذکرشده در این ماده استفاده کند.

ماده ۱۰

تصویب رسمی این مقاله‌نامه تحت شرایطی که در اساسنامه سازمان بین‌المللی کار آمده است، باید برای ثبت به مدیرکل دفتر بین‌المللی کار ابلاغ گردد.

ماده ۱۱

۱. این مقاله‌نامه فقط در مورد آن دسته از کشورهای عضو قابل اجرا خواهد بود که تصویب‌نامه‌های رسمی آنها برای ثبت به دفتر بین‌المللی کار فرستاده شده باشد.
۲. این مقاله‌نامه فقط آن دسته از کشورهای عضو را متعهد خواهد ساخت که تصویب‌نامه‌های رسمی‌شان به وسیله مدیرکل دفتر بین‌المللی کار به ثبت رسیده باشد.
۳. از آن پس، این مقاله‌نامه پس از گذشت نود روز از تاریخ ثبت تصویب‌نامه‌های هر کشور عضو در دفتر بین‌المللی کار برای آن کشور رسمیت خواهد یافت.

ماده ۱۲

پس از ثبت تصویب‌نامه‌های رسمی دو کشور عضو در دفتر بین‌المللی کار، مدیرکل دفتر بین‌المللی کار باید مراتب را به تمام کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار ابلاغ نماید. همچنین، وی باید دریافت تصویب‌نامه‌های دیگر کشورهای عضو را نیز پس از ثبت به اطلاع دیگر کشورهای عضو سازمان برساند.

ماده ۱۳

به موجب مفاد ماده ۱۱، هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را به تصویب رسانده باشد، می‌پذیرد که مفاد ماده‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷ و ۹ را پیش از اول ژانویه ۱۹۲۹ به مرحله اجرا بگذارد، و اقدامات لازم را برای تحقق قطعی مفاد ماده‌های مذکور به عمل بیاورد.

ماده ۱۴

هر کشور عضو سازمان بین‌المللی کار که این مقاله‌نامه را به تصویب می‌رساند، متعهد می‌شود که آن را در سرزمین‌های تحت مالکیت یا حمایت و نیز در مستعمرات خود بر اساس مفاد ماده ۳۵ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار، به اجرا درآورد.

ماده ۱۵

هر کشور عضو که این مقاله نامه را به تصویب رسانده باشد می تواند پس از سپری شدن ده سال از تاریخ رسمیت یافتن مقاله نامه با ارسال اعلامیه ای برای مدیرکل دفتر بین المللی کار به فسخ آن مبادرت ورزد. این فسخ پیش از گذشت یک سال از تاریخ ابلاغ و ثبت آن در دفتر بین المللی کار رسمیت نخواهد یافت.

ماده ۱۶

هیئت مدیره دفتر بین المللی کار در هر زمان که لازم بداند باید طی گزارشی چگونگی عملکرد این مقاله نامه را به اطلاع کنفرانس عمومی برساند و در صورت لزوم موضوع تجدیدنظر کلی یا جزئی آن را در دستور کار کنفرانس بگنجاند.

ماده ۱۷

نسخه های فرانسه و انگلیسی این مقاله نامه هر دو به طور همسان معتبر است.

مقاله نامه شماره ۳۶

مقاله نامه ناظر بر بیمه اجباری سالمندان برای شاغلان در مؤسسات کشاورزی

کنفرانس عمومی سازمان بین المللی کار،

که به دعوت هیئت مدیره دفتر بین المللی کار در هفدهمین نشست خود به تاریخ هشتم ژوئن ۱۹۳۳، در شهر ژنو گرد آمده، و

در مورد بعضی پیشنهادات مربوط به بیمه اجباری سالمندان- که دومین موضوع دستور کارش بوده است- به اخذ تصمیم نایل آمده، و لازم دانسته است که این پیشنهادها به صورت یک مقاله نامه بین المللی درآید، در این روز بیست و نهم ماه ژوئن سال یک هزار و نهصد و سی و سه مقاله نامه زیر را که می توان آن را "بیمه اجباری سالمندان شاغل در مؤسسات کشاورزی، ۱۹۳۳" نامید مورد تصویب قرار می دهد. بنابراین، لازم می آید که این مقاله نامه طبق مفاد اساسنامه سازمان بین المللی کار برای پذیرش و تصویب اعضای سازمان بین المللی کار ارسال گردد:

ماده ۱

هر یک از کشورهای عضو که این مقاله نامه را به تصویب می رساند متعهد می شود که طرح

ویژه‌ای را برای بیمه اجباری سالمندان، حداقل بر اساس مفاد مقاله‌نامه حاضر تهیه نماید یا در صورتی که چنین طرحی وجود دارد در ادامه آن اهتمام ورزد.

ماده ۲

۱. طرح بیمه اجباری سالمندان باید کارگران یدی و غیر یدی، از جمله کارورزان، شاغل در مؤسسات کشاورزی و همچنین کارکنان خانگی شاغل در خانوارهای کارفرمایان واحدهای کشاورزی را تحت پوشش قرار دهد.

۲. با وجود این هر یک از کشورهای عضو می‌تواند در صورت لزوم در قوانین یا مقررات ملی خود استثناهایی را در موارد زیر قائل شود:

(الف) کارگرانی که دستمزد آنها از مقدار معینی بالاتر باشد و، در صورتی که قوانین یا مقررات ملی چنین استثناهایی را به صورت عام لازم‌الاجرا ندانسته باشند، هر کارگر غیر یدی شاغل در فعالیت‌های مشهور به "مشاغل آزاد"؛

(ب) کارگرانی که دستمزد نقدی دریافت نمی‌دارند؛

(پ) کارگران جوانی که کم‌تر از سن رسمی کار عمر داشته باشند و کارگرانی که به هنگام نخستین اشتغال خود بیش از حد پیر باشند؛

(ت) کارگران حاشیه‌ای که شرایط یا نوع کارشان شبیه به کار کارگران معمولی نباشد؛

(ث) اعضای خانواده کارفرمایان؛

(ج) کارگرانی که به دلیل ماهیت ویژه کارشان، مدت فعالیت‌شان الزاماً کوتاه باشد، و همچنین کارگرانی که فقط به مناسبت‌های خاص یا به عنوان کمکی استخدام می‌شوند؛

(چ) کارگران معلول و کارگرانی که مقرری سالمندی یا معلولیت دریافت می‌دارند؛

(ح) کارمندان بازنشسته‌ای که برای انجام بعضی کارها استخدام می‌شوند و اشخاصی که دارای نوعی درآمد خصوصی هستند. به خصوص در جاهایی که مقرری بازنشستگی یا درآمد خصوصی حداقل مساوی با مقرری سالمندی پرداخت شده به موجب قوانین و مقررات ملی باشد؛

(خ) کارگرانی که، در ضمن تحصیلات خود، در برابر دریافت کارمزد تدریس یا کار می‌کنند تا خود را برای احراز مشاغل مربوطه آماده سازند؛

۳. همچنین، افرادی که به موجب قوانین یا مقررات ملی یا طرح‌های خاص از مزایای سالمندی بهره‌مند می‌شوند یا خواهند شد و میزان مزایای آنها حداقل مساوی با مزایای مندرج در این مقاله‌نامه است، تحت پوشش بیمه سالمندی قرار نمی‌گیرند.

ماده ۳

قوانین یا مقررات ملی باید، تحت شرایطی که به وسیله آنها تعیین می شود، به اشخاصی که قبلاً مشمول بیمه اجباری بوده اند ولی به سن دریافت مقرری سالمندی نرسیده اند اجازه دهند که داوطلبانه بیمه خود را ادامه دهند یا این گونه اشخاصی را مجاز بشمارند که حق خود را برای پرداخت دوره ای نوعی حق بیمه سالمندی محفوظ نگاه دارند. البته جز در صورتی که چنین حقی خودبه خود محفوظ مانده باشد یا، در مورد زنان ازدواج کرده، شوهران آنها اگر مشمول بیمه اجباری سالمندی نباشند، باید مجاز شمرده شوند که داوطلبانه خود را بیمه کنند و بدین طریق همسران خود را مشمول دریافت مقرری سالمندی یا بیوگی سازند.

ماده ۴

هر شخص بیمه شده باید در سنی که به موجب قوانین یا مقررات ملی تعیین خواهد شد به دریافت مقرری سالمندی نایل آید ولی این سن در مورد اشخاص شاغل کنونی نباید از شصت و پنج سال بیشتر باشد.

ماده ۵

حق استفاده از مقرری سالمندی را ممکن است مشروط به یک دوره احراز کرد که در طی آن شخص مربوطه باید از ابتدای بیمه گذاری حداقل معینی از اقساط را تا زمان بلافاصله پیش از شروع دریافت مقرری مربوطه بپردازد.

ماده ۶

۱. شخص بیمه شده ای که قبل از رسیدن به سن قانونی به دلایلی از پوشش طرح خارج شود و حقی هم برای دریافت حق بیمه های پرداختی قبلی به او تعلق نگیرد، باید بتواند حقوق خود را در ارتباط با پرداخت هایی که به عمل آورده است محفوظ نگاه دارد.

۲. در صورتی که قوانین یا مقررات ملی بتوانند حقوق مربوط به پرداخت حق بیمه را پس از دوره ثابت یا متغیر ولی معینی که از تاریخ خروج شخص بیمه شده از مشمول بیمه به حساب خواهد آمد قطع کنند،

(الف) چنانچه دوره مذکور متغیر باشد، نباید کم تر از یک سوم کل دوره هایی باشد که در طی آنها حق بیمه پرداخت شده باشد (منهای دوره هایی که در طی آنها حق بیمه پرداخت نشده است).

(ب) چنانچه دوره مذکور ثابت باشد، در هیچ مورد نباید کم تر از هجده ماه باشد و حقوق مربوط پرداخت حق بیمه ها ممکن است در خاتمه این دوره پایان یابد مگر آن که در طول

دوره مذکور حداقل معینی از پرداخت‌های مقرر شده به وسیله قوانین یا مقررات ملی به موجب تداوم اجباری یا داوطلبانه بیمه به حساب شخص بیمه شده واریز شده باشد.

ماده ۷

۱. مقرری باید، به‌رغم وابستگی یا عدم وابستگی به مدت بیمه‌گذاری، رقم ثابت یا درصد ثابتی از کارمزدهای در نظر گرفته شده برای بیمه باشد یا برحسب مبلغ حق بیمه‌های پرداختی تغییر کند.
 ۲. در شرایطی که مقرری برحسب زمان طی شده تحت پوشش طرح مربوطه تغییر یابد و پرداخت آن منوط به گذراندن یک دوره احراز از سوی شخص بیمه شده باشد، مقرری باید، جز در صورتی که میزان حداقلی تضمین شده باشد، شامل مبلغ یا رقم ثابتی گردد که تابع مدت زمان بیمه نخواهد بود. در مواردی که مقرری بدون هرگونه شرطی در مورد گذراندن یک دوره احراز پرداخت می‌شود، می‌توان حداقل تضمین شده‌ای برای مقرری در نظر گرفت.
 ۳. در صورتی که حق بیمه‌ها برحسب مقدار کارمزدها طبقه‌بندی شده باشد، کارمزدی که برای محاسبه میزان مقرری در نظر گرفته می‌شود باید همان کارمزدی باشد که برای محاسبه حق بیمه مربوطه در نظر گرفته شده است. صرف نظر از آن که مقرری متناسب با زمان بیمه تغییر پیدا کند یا نه.

ماده ۸

۱. حق استفاده از مزایا ممکن است به‌طور کامل یا بخشی قطع شود یا به حالت تعلیق درآید اگر شخص مربوطه در برابر نهاد بیمه‌گذار به تقلب متوسل شده باشد.
 ۲. مقرری ممکن است به‌طور کامل یا به‌طور بخشی به حالت تعلیق درآید، هرگاه شخص مربوطه -

(الف) در حالت اشتغال ملازم با بیمه اجباری باشد؛

(ب) به‌طور کامل به هزینه بخش عمومی زندگی کند؛ یا

(پ) دریافت‌کننده مزایای نقدی دیگری باشد که به موجب قوانین یا مقررات مربوط به بیمه‌های اجتماعی اجباری، مقرری‌ها یا غرامت حوادث کار و بیماری‌های شغلی به او پرداخت می‌شود.

ماده ۹

۱. اشخاص بیمه شده و کارفرمایان آنها باید در تأمین منابع مالی لازم برای طرح بیمه مشارکت داشته باشند.
 ۲. قوانین یا مقررات ملی ممکن است افراد زیر را از پرداخت حق بیمه معاف دارد:

(الف) کارآموزان و کارگران جوانی که کم‌تر از حدّ معینی سنّ داشته باشند؛
 (ب) کارگرانی که مزد نقدی دریافت نمی‌دارند یا دستمزد آنها بسیار کم است؛
 (پ) کارگران شاغل نزد کارفرمایی که مشارکت‌های مالی معینی بدون ارتباط با تعداد کارگران شاغل نزد خود به عمل می‌آورد.

۳. مشارکت‌های مالی کارفرمایان را می‌توان به موجب قوانین یا مقررات مربوط به طرح‌های بیمه ملی، بدون محدود ساختن آنها به کارگران شاغل همان کارفرمایان مورد استفاده قرار داد.

۴. مقامات بخش عمومی باید در تأمین منابع مالی یا مزایای طرح‌های بیمه مربوط به کارکنان به‌طور کلی یا کارگران یدی مشارکت داشته باشند.

۵. قوانین یا مقررات ملی معمول در زمان تصویب این مقاله‌نامه که مستلزم عدم دریافت هرگونه حق‌بیمه‌ای از سوی اشخاص بیمه‌شده باشد، ممکن است همچنان ادامه یابند.

ماده ۱۰

۱. طرح بیمه مربوط به این مقاله‌نامه باید به وسیله نهادهایی غیرانتفاعی که از سوی بخش عمومی پایه‌گذاری می‌شود، یا به وسیله صندوق‌های بیمه دولتی اداره شود.

۲. قوانین یا مقررات ملی می‌توانند امور اداری نهادهایی را که به ابتکار طرفین مربوطه یا سازمان‌های آنها پایه‌گذاری می‌شوند و به‌طور کامل مورد تأیید و تصویب مقامات رسمی قرار می‌گیرند، بر عهده دستگاه‌های دولتی بگذارند.

۳. صندوق‌های نهادهای بیمه‌گذار و صندوق‌های بیمه دولتی باید جدای از منابع مالی بخش عمومی اداره شوند.

۴. نمایندگان اشخاص بیمه‌شده باید، به موجب ضوابط و شرایطی که به وسیله قوانین یا مقررات ملی تعیین می‌گردد، در اداره نهادهای بیمه موضوع این مقاله‌نامه مشارکت داشته باشند. قوانین یادشده می‌توانند مشارکت نمایندگان کارفرمایان و مقامات بخش عمومی را نیز در اداره نهادهای مذکور تضمین نمایند.

۵. نهادهای بیمه خودگردان باید تحت نظارت اداری و مالی مقامات بخش عمومی انجام وظیفه کنند.

ماده ۱۱

۱. شخص بیمه‌شده یا نمایندگان قانونی او باید حق فرجام‌خواهی در مورد هرگونه اختلاف مربوط به مزایا را داشته باشند.

۲. این‌گونه اختلاف‌ها را باید به دادگاه‌های ویژه‌ای ارجاع کرد که داوران آنها، اعم از حرفه‌ای و

غیرحرفه‌ای، آگاهی‌های لازم را درباره مقاصد بیمه و نیازهای اشخاص بیمه‌شده داشته باشند یا مشاورانی از جانب بیمه‌شدگان و کارفرمایان آنها را یاری دهند.

۳. در هر گونه اختلاف مربوط به شمول بیمه و میزان مشارکت، شخص بیمه‌شده و، در مورد طرح‌هایی که مستلزم مشارکت کارفرمایان باشند، کارفرمای او نیز حق دادخواهی دارد.

ماده ۱۲

۱. کارکنان خارجی باید با همان شرایط کارکنان ملی تحت پوشش بیمه و پرداخت حق بیمه قرار گیرند.

۲. کارکنان خارجی و وابستگان آنها باید با همان شرایط کارکنان ملی از مزایای ناشی از حق بیمه‌هایی که به حساب آنها واریز شده است برخوردار گردند.

۳. کارکنان خارجی بیمه‌شده و وابستگان آنها نیز، در صورتی که اتباع یک کشور عضو که خود را به این مقاله‌نامه متعهد می‌داند و، بنابراین، قوانین و مقررات آن کشور به موجب ماده ۹ این مقاله‌نامه یارانه‌های دولتی برای کمک به منابع مالی یا مزایای طرح بیمه در نظر گرفته‌اند، باید از یارانه‌ها و کمک‌هایی که به مقرری‌ها یا بخشی از آنها که از محل منابع عمومی پرداخت می‌شود تعلق می‌گیرد، منتفع گردند.

۴. قوانین یا مقررات ملی ممکن است حق استفاده از هرگونه یارانه یا متمم مربوط به مقرری یا بخشی از آن را که از محل اعتبارات بخش عمومی تأمین می‌شود محدود سازند و آنها را منحصرأً به بیمه‌شدگانی تخصیص دهند که در زمان تصویب قانون از سنّ معینی گذشته باشند.

۵. هرگونه محدودیتی که به سبب اقامت در خارج از کشور برقرار شود فقط باید در مورد مقرری‌بگیری اعمال شود که تبعه یک کشور عضو متعهد به این مقاله‌نامه هستند و در سرزمین یکی دیگر از کشورهای عضو اقامت دارند و مزایایی در سطح مزایای اتباع آن کشورها دریافت می‌دارند. مشروط بر آن‌که هرگونه یارانه یا متمم در مورد تمام یا بخشی از مقرری قابل پرداخت از محل منابع عمومی حذف شده باشد.

ماده ۱۳

۱. بیمه اشخاص شاغل باید تابع قوانینی باشد که در محل اشتغال آنها قابل اجراست.

۲. در جهت حفظ تداوم بیمه، ممکن است استثناهایی بر این مقررات از طریق توافق بین کشورهای مربوطه در نظر گرفته شود.

ماده ۱۴

هر کشور عضو ممکن است شرایط ویژه‌ای برای کارگران مرزی که محل اشتغال‌شان در آن کشور

و محل اقامت‌شان در خارج از کشور است قائل شود.

ماده ۱۵

در کشورهایایی که به هنگام تصویب این مقاله‌نامه فاقد هرگونه قانون یا مقررات مربوط به بیمه اجباری سالمندی هستند، هر نوع طرح مقرری غیر مشارکتی که تضمین‌کننده نوعی حق انفرادی برای دریافت مقرری سالمندی تحت شرایط مندرج در ماده‌های ۱۶ تا ۲۲ این مقاله‌نامه باشد، رضایتبخش شمرده خواهد شد.

ماده ۱۶

مقرری‌ها باید در سنی پرداخت شود که به وسیله قانون یا مقررات ملی معین خواهد شد، ولی در هر حال نباید از شصت و پنج سال بیشتر باشد.

ماده ۱۷

حق استفاده از مقرری ممکن است مشروط به آن باشد که متقاضی مدتی بلافاصله قبل از تقاضا در کشور عضو اقامت داشته باشد. این دوره باید به وسیله قانون معین شود ولی در هر حال نباید بیشتر از ده سال باشد.

ماده ۱۸

۱. متقاضی در صورتی مشمول مقرری شناخته خواهد شد که ارزش درآمدهای سالانه او از مبلغ معینی که به وسیله قوانین یا مقررات ملی مربوط به حداقل هزینه زندگی تعیین خواهد شد بیشتر نباشد.

۲. امکانات مالی متقاضی تا سطحی که به وسیله قوانین یا مقررات ملی تعیین خواهد شد از ارزیابی رسمی معاف خواهند بود.

ماده ۱۹

میزان مقرری باید مبلغی باشد که، همراه با دیگر امکانات مشمول معافیت شخص متقاضی، حداقل برای تأمین نیازهای اساسی او کافی باشد.

ماده ۲۰

۱. شخص متقاضی باید در هرگونه اختلاف مربوط به اعطای مقرری یا میزان آن حق فرجام‌خواهی داشته باشد.

۲. تقاضای فرجام متقاضی باید به مقامی غیر از مقام صادرکننده حکم اولیه ارجاع شود.

ماده ۲۱

۱. خارجیانی که تبعه یک کشور عضو متعهد به این مقاله‌نامه باشد باید بتواند تحت همان

شرایط اتباع کشور محل اقامت خود از مقرری سالمندی استفاده کند.

۲. هر کشور عضو می تواند از طریق قوانین یا مقررات ملی خود اعطای مقرری سالمندی به اتباع بیگانه را مشروط به دوره معینی اقامت در کشور اعلام نماید، ولی این دوره حداکثر باید پنج سال بیشتر از دوره اقامت اتباع کشور باشد.

ماده ۲۲

حق استفاده از مقرری ممکن است به طور کامل یا به طور بخشی سلب شود یا به حالت تعلیق درآید، هرگاه شخص مربوطه -

(الف) به دلیل جرم جنایی مجازات شده یا به زندان افتاده باشد؛

(ب) با تقلب به دریافت مقرری نایل آمده باشد یا مبادرت به تقلب کرده باشد؛

(پ) به طور دائم سعی کرده باشد که از انجام کارهای متناسب با وضع جسمانی و توانایی های خود طفره برود.

۲. مقرری به طور کامل یا بخشی به حالت تعلیق درخواهد آمد هرگاه شخص مربوطه به طور کامل به هزینه بخش عمومی زندگی کند.

ماده ۲۳

به موجب بند ۵ از ماده ۱۲، این مقاله نامه در صورتی که شخص ذی نفع در خارج از کشور اقامت داشته باشد قابل اجرا نخواهد بود.

ماده ۲۴

تصویب رسمی این مقاله نامه تحت شرایطی که در اساسنامه سازمان بین المللی کار آمده است، باید برای ثبت به مدیرکل دفتر بین المللی کار ابلاغ گردد.

ماده ۲۵

۱. این مقاله نامه فقط در مورد آن دسته از کشورهای عضو قابل اجرا خواهد بود که تصویب نامه های رسمی آنها برای ثبت به دفتر بین المللی کار فرستاده شده باشد.

۲. این مقاله نامه دوازده ماه پس از تاریخ تصویب آن به وسیله دو کشور عضو سازمان بین المللی کار و ثبت این تصویب نامه ها به وسیله دفتر بین المللی کار قوت قانونی خواهد یافت.

۳. از آن پس، این مقاله نامه دوازده ماه پس از ثبت تصویب نامه هر کشور عضو برای آن کشور قوت قانونی خواهد یافت.

ماده ۲۶

بلافاصله پس از ثبت تصویب نامه های رسمی دو کشور عضو در دفتر بین المللی کار، مدیرکل

دفتر بین‌المللی کار باید مراتب فوق را به تمام کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار ابلاغ نماید. همچنین وی باید تصویب‌نامه‌های دیگر کشورهای عضو را نیز پس از ثبت به اطلاع دیگر کشورهای عضو سازمان برساند.

ماده ۲۷

۱. هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را به تصویب رسانده باشد می‌تواند پس از سپری شدن ده سال از تاریخ قانونی شدن آن با ارسال اعلامیه‌ای برای مدیرکل دفتر بین‌المللی کار به فسخ آن مبادرت ورزد. این فسخ پیش از گذشت یک سال از تاریخ ابلاغ و ثبت فسخ‌نامه در دفتر بین‌المللی کار رسمیت نخواهد یافت.

۲. هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را تصویب کرده باشد و پس از سپری شدن ده سال از تاریخ تصویب آن بر اساس ماده پیشین مبادرت به فسخ آن نکرده باشد، به مدت ده سال دیگر به آن متعهد باقی خواهد ماند و پس از آن خواهد توانست این مقاله‌نامه را بعد از سپری شدن هر دوره ده ساله طبق مفاد ماده پیشین فسخ نماید.

ماده ۲۸

هیئت مدیره دفتر بین‌المللی کار در هر زمانی که لازم بداند باید طی گزارشی چگونگی عملکرد این مقاله‌نامه را به اطلاع کنفرانس عمومی برساند و در صورت لزوم موضوع تجدیدنظر کلی یا جزئی آن را در دستور کار کنفرانس بگنجاند.

ماده ۲۹

۱. در صورتی کنفرانس عمومی پس از تجدیدنظر در این مقاله‌نامه به پذیرش مقاله‌نامه دیگری مبادرت ورزد— جز در صورتی که در مقاله‌نامه جدید روش دیگری عنوان شده باشد— (الف) تصویب مقاله‌نامه تجدیدنظر شده به وسیله یک کشور عضو قانوناً به منزله فسخ این مقاله‌نامه خواهد بود، و در چنین شرایطی مفاد ماده ۲۷ فوق‌الذکر در مورد چگونگی رسمیت یافتن مقاله‌نامه جدید کان‌لم‌یکن تلقی خواهد شد.

(ب) از زمانی که مقاله‌نامه تجدیدنظر شده قانوناً رسمیت پیدا کند، هیچ یک از کشورهای عضو نباید به تصویب این مقاله‌نامه مبادرت ورزند.

۲. این مقاله‌نامه در هر حال برای کشورهایی که آن را به تصویب رسانده باشند ولی مقاله‌نامه جدید را به تصویب نرسانند، کماکان با شکل و محتوای کنونی اش به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۳۰

نسخه‌های انگلیسی و فرانسه متن این مقاله‌نامه هر دو به طور همسان معتبر است.

مقاله‌نامه شماره ۱۲۸

مقاله‌نامه ناظر بر مزایای ازکارافتادگی، سالمندی، و بازماندگی*

کنفرانس عمومی سازمان بین‌المللی کار، که به دعوت هیئت مدیره دفتر بین‌المللی کار در پنجاه و یکمین نشست خود به تاریخ ۷ ژوئن ۱۹۶۷، در شهر ژنو گرد آمده، و در مورد بعضی پیشنهادات مربوط به تجدیدنظر در مقاله‌نامه بیمه سالمندی، ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه سالمندی (کشاورزی) ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه ازکارافتادگی (صنعت، و غیره) ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه ازکارافتادگی (کشاورزی) ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه بازماندگی (صنعت، و غیره) ۱۹۳۳، و مقاله‌نامه بیمه بازماندگی (کشاورزی) ۱۹۳۳، که چهارمین موضوع دستور کارش را تشکیل می‌داده‌اند، به اخذ تصمیم نایل آمده، و لازم دانسته است که این پیشنهادات به صورت مقاله‌نامه بین‌المللی درآید، در این روز بیست و نهم ژوئن سال یکهزار و نهصد و شصت و هفت مقاله‌نامه زیر را که می‌توان آن را "مقاله‌نامه مزایای ازکارافتادگی، سالمندی، و بازماندگی، ۱۹۶۷" نامید مورد تصویب قرار می‌دهد:

بخش اول. کلیات

ماده ۱

در این مقاله‌نامه -

- (الف) اصطلاح "قوانین" مشتمل است بر هر نوع مقررات، قانون، یا مصوبه دیگری که در مورد تأمین اجتماعی باشد؛
- (ب) اصطلاح "مجاز" به معنای تعیین یا تصویب شده به وسیله قوانین ملی است.
- (پ) اصطلاح "مؤسسات صنعتی" مشتمل است بر تمام مؤسساتی که در شاخه‌های زیرین اقتصاد ملی فعالیت دارند: معدنکاری و استخراج سنگ، صنایع کارخانه‌ای، ساختمان، برق، گاز، آب، و خدمات بهداشتی، و حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات.

* این مقاله‌نامه در اول نوامبر ۱۹۶۹ قوت قانونی یافته است.

- (ت) اصطلاح "اقامت" به معنای اقامت عادی در سرزمین کشور عضو، و اصطلاح "مقیم" به معنای شخصی است که به طور معمول در سرزمین کشور عضو اقامت دارد.
- (ث) اصطلاح "وابسته" مرجوع به نوعی حالت وابستگی است که در موارد خاصی ممکن است وجود داشته باشد.
- (ج) اصطلاح "زن" به معنای زنی است که وابسته به شوهر خودش است.
- (چ) اصطلاح "بیوه" به معنای زنی است که تا هنگام مرگ شوهرش به او وابسته بوده است.
- (ح) اصطلاح "فرزند" مشتمل است بر—
- (۱) یک فرزند زیر سن ترک مدرسه یا زیر پانزده سال، و
- (۲) فرزندی با سن بالاتر از آنچه در بند (۱) گفته شد، در صورتی که کارآموز یا دانش آموز باشد، یا مبتلا به نوعی بیماری یا نقص عضو باشد که او را از انجام فعالیت های درآمدزا باز می دارد، مشروط بر آنکه این شرایط در مقررات یا قوانین ملی ناظر بر این گونه موقعیت ها ذکر شده باشد.
- (خ) اصطلاح "دوره احراز" به معنای نوعی دوره مشارکت، یا اشتغال، یا اقامت، یا ترکیبی از همه اینهاست که برای استفاده از مزایای معینی لازم شمرده می شود.
- (د) اصطلاح های "مزایای مشارکتی" و "مزایای غیرمشارکتی" به ترتیب به معنای مزایایی است که اعطای آنها مشروط یا غیرمشروط به مشارکت مالی مستقیم شخص حمایت شده یا کارفرمای او است یا این که به دوره معینی فعالیت شغلی پیش از دریافت مزایا وابستگی دارد (دوره احراز).

ماده ۲

۱. هر کشور عضو که مقاله نامه حاضر را می پذیرد باید شرایط زیر را مراعات کند:

(الف) بخش اول؛

(ب) حداقل یکی از بخش های دوم، سوم و چهارم؛

(پ) مفاد مربوطه بخش های پنجم و ششم؛ و

(ت) بخش هفتم.

۲. هر کشور عضو باید قید کند که به مناسبت تصویب مقاله نامه تعهدات ناشی از کدامیک از بخش های دوم تا چهارم را می پذیرد.

ماده ۳

۱. هر کشور عضو که این مقاله نامه را تصویب کرده باشد می تواند متعاقباً به اطلاع مدیرکل دفتر

بین‌المللی کار برساند که تعهدات ناشی از یک یا چند تا از بخش‌های دوم تا چهارم را که قبلاً در تصویب‌نامه خود ذکر نکرده است می‌پذیرد.

۲. اقداماتی که در بند ۱ این ماده بدان‌ها اشاره شده است باید جزء تفکیک‌ناپذیر تصویب‌نامه کشور عضو شمرده شود و از تاریخ ابلاغ آنها به دفتر بین‌المللی کار عملاً جزو تصویب‌نامه کشور مذکور به حساب خواهد آمد.

ماده ۴

۱. هر کشور عضو که اقتصاد آن توسعه کافی نیافته باشد می‌تواند با ارسال اظهارنامه‌ای به ضمیمه تصویب‌نامه خود، از استثنای موقت و ذکر شده در ماده‌های زیر استفاده کند: ماده ۹، بند ۲؛ ماده ۱۳، بند ۲؛ ماده ۱۶، بند ۲؛ و ماده ۲۲، بند ۲. در هر یک از این اظهارنامه‌ها دلایل استفاده از استثنای باید ذکر گردد.

۲. هر کشور عضو که به موجب بند ۱ این ماده اظهارنامه‌ای تنظیم کرده است باید در گزارش‌هایی که به موجب ماده ۲۲ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار درباره عملکرد مقاله‌نامه حاضر ارسال می‌دارد، قید کند که:

(الف) دلایل خاص آن کشور برای استفاده از استثنای همچنان به قوت خود باقی است؛ یا این‌که

(ب) کشور مذکور از تاریخ معینی استفاده از استثنای را متوقف خواهد کرد.

۳. هر کشور عضو که اظهارنامه‌ای بر اساس بند ۱ این ماده تنظیم کرده است باید تعداد کارکنان تحت حمایت را تا آن‌جا که شرایط اقتضا می‌کند افزایش دهد.

ماده ۵

هر کجا که، به‌منظور کاربست هر یک از بخش‌های دوم تا چهارم این مقاله‌نامه که باید مورد تصویب رسمی کشور مربوطه قرار گیرند، از کشور عضو خواسته می‌شود که طبقات مشخصی از افراد را که نباید کم‌تر از درصد معینی از کارکنان یا کل جمعیت فعال باشند تحت پوشش‌های حمایتی قرار دهد، کشور عضو باید، پیش از اقدام به اجرای هر یک از بخش‌ها، اطمینان حاصل کند که درصد مذکور به تحقق پیوسته است.

ماده ۶

به‌منظور انطباق با بخش‌های دوم، سوم یا چهارم این مقاله‌نامه، هر کشور عضو می‌تواند حمایت‌هایی را به حساب بیاورد که به وسیله بیمه به عمل می‌آیند، بیمه‌هایی که هرچند قانوناً برای افراد حمایت‌پذیر اجباری نیستند، اما-

- (الف) تحت نظارت مقامات بخش عمومی اجرا می‌شوند یا، بر اساس استانداردهای مجاز، به وسیله عملیات مشترک کارکنان و کارفرمایان اداره می‌شوند.
- (ب) بخش قابل توجهی از اشخاصی را که درآمدهای کارکنان از درآمد کارکنان مذکر ماهر و دستکار بیشتر نباشد زیر پوشش قرار می‌دهند.
- (پ) در شرایط مقتضی، همراه با دیگر اشکال حمایت، با مفاد مربوطه مقاله‌نامه حاضر نیز جور درمی‌آیند.

بخش دوم. مزایای ازکارافتادگی

ماده ۷

هر کشور عضو که این بخش از مقاله‌نامه را پذیرفته باشد، باید مزایای ازکارافتادگی را، مطابق با ماده‌های بعدی این بخش، برای افراد تحت پوشش تضمین نماید.

ماده ۸

مستمری استحقاقی باید به کسانی تعلق گیرد که تا حد معینی قادر به انجام فعالیت‌های درآمدزا نیستند و منظور از حد معین آن است که ناتوانی شخص تحت پوشش همیشگی باشد یا پس از پایان یافتن یک دوره معلولیت موقت یا اولیه همچنان ادامه یابد.

ماده ۹

۱. اشخاص تحت پوشش باید مشتمل باشند بر-

(الف) تمام کارکنان، از جمله کارآموزان؛ یا

(ب) طبقات مشخصی از جمعیت فعال که تعداد آنها کم‌تر از ۷۵ درصد کل جمعیت فعال نباشد؛ یا

(پ) تمام افراد مقیم، یا افراد مقیمی که امکانات آنها در زمان وقوع ازکارافتادگی بیشتر از حدی نباشد که در ماده ۲۸ تشریح شده است.

۲. در صورتی که اظهارنامه‌ای بر اساس ماده ۴ تنظیم شده باشد، اشخاص تحت حمایت باید متشکل باشند از -

(الف) طبقات مشخصی از کارکنان که کم‌تر از ۲۵ درصد کل کارکنان نباشند؛

(ب) طبقات مشخصی از کارکنان مؤسسات صنعتی که کم‌تر از پنجاه درصد کل کارکنان مؤسسات صنعتی نباشند.

ماده ۱۰

مزایای ازکارافتادگی باید به‌طور دوره‌ای پرداخت شود و به طرز زیر محاسبه خواهد شد:

(الف) در صورتی که کارکنان یا طبقاتی از جمعیت فعال تحت حمایت باشند، به طریقی که یا با مفاد ماده ۲۶ مطابقت داشته باشد یا با مقتضیات ماده ۲۷.

(ب) در شرایطی که همه افراد مقیم یا همه افراد مقیمی که در موقع شمول امکانات مالی شان از حد معینی تجاوز نمی‌کند تحت پوشش باشند، به طریقی که با مفاد ماده ۲۸ مطابقت داشته باشد.

ماده ۱۱

۱. مزایای مندرج در ماده ۱۰، در صورت ضرورت، حداقل به موارد زیر تعلق می‌گیرد:
(الف) به شخص حمایت‌شده‌ای که پیش از بروز حادثه، طبق مقررات جاری یک دوره احراز را، که ممکن است در حد پانزده سال پرداخت حق بیمه یا اشتغال، یا ده سال اقامت تعیین شود، گذرانده باشد؛ یا

(ب) در صورتی که اصولاً تمام جمعیت فعال زیر پوشش حمایتی قرار گرفته باشند، به شخص حمایت‌شده‌ای که پیش از وقوع حادثه، برحسب مقررات جاری، یک دوره احراز سه سال پرداخت حق بیمه را گذرانده باشد و در ارتباط با این موضوع، هنگامی که در سنین کار بوده است، حد متوسط اقساط سالانه یا کل اقساط سالانه حق بیمه خود را پرداخته باشد.

۲. در صورتی که مزایای ازکارافتادگی مشروط به یک دوره حداقل پرداخت حق بیمه، اشتغال، یا اقامت باشد، دست‌کم بخشی از مزایای مربوطه را باید در شرایط زیر پرداخت کرد:

(الف) به شخص حمایت‌شده‌ای که پیش از وقوع حادثه، برحسب مقررات جاری یک دوره پنج ساله پرداخت حق بیمه، اشتغال، یا اقامت را گذرانده باشد؛ یا

(ب) در صورتی که اصولاً تمام طبقات فعال تحت پوشش قرار گرفته باشند، به شخص حمایت‌شده‌ای که، پیش از بروز حادثه، به موجب مقررات جاری یک دوره احراز سه سال پرداخت حق بیمه را گذرانده باشد و در ارتباط با این موضوع، هنگامی که در سنین کار بوده است، حد متوسط اقساط سالانه یا کل اقساط سالانه حق بیمه خود را بر اساس زیر بند (ب) از بند ۱ این ماده پرداخته باشد.

۳. مقتضیات بند ۱ این ماده را باید در صورتی تأمین شده دانست که مزایای محاسبه شده برحسب مقتضیات بخش پنجم ولی با پنج امتیاز کم‌تر از حدی که در جدول ضمیمه آن بخش آمده است به عنوان حداقل به شخص حمایت‌شده‌ای پرداخت شود که، به موجب مقررات جاری، یک دوره احراز پنج سال پرداخت حق بیمه، اشتغال، یا اقامت را گذرانده باشد.

۴. کاهش نسبی درصد ذکر شده در جدول ضمیمه بخش پنجم ممکن است در صورتی تغییر پیدا کند که دوره احراز برای مزایای متناظر با درصد کاهش یافته بیشتر از پنج سال پرداخت حق بیمه، اشتغال یا اقامت ولی کمتر از پانزده سال پرداخت حق بیمه، اشتغال یا ده سال اقامت باشد. مزایای کاهش یافته باید مطابق بند ۲ همین ماده پرداخت گردد.

۵. مقتضیات بندهای ۱ و ۲ این ماده را باید در صورتی تأمین شده دانست که مزایای محاسبه شده برحسب مقتضیات بخش پنجم به عنوان حداقل به شخص حمایت شده‌ای پرداخت شود که، به موجب مقررات جاری، یک دوره احراز به صورت پرداخت حق بیمه یا اشتغال را گذرانده باشد. این دوره احراز در حداقل سنی مجاز نباید بیشتر از پنج سال باشد و ممکن است با پیشرفت سن به مدتی نه بیشتر از یک حداکثر معین برسد.

ماده ۱۲

مزایای مندرج در مواد ۱۰ و ۱۱ باید در سراسر دوره شمول یا لاقبل تا هنگامی که مزایای سالمندی قابل پرداخت شود، به شخص حمایت شده پرداخت گردد.

ماده ۱۳

۱. هر کشور عضو که این بخش از مقاوله‌نامه را پذیرفته باشد باید تحت شرایط مجاز- (الف) خدمات نوتوانی لازم برای اعاده توانایی‌های شخص از کارافتاده را برای از سرگیری فعالیت‌های حرفه‌ای اش ارائه دهد، یا، اگر چنین چیزی ناممکن باشد، مناسب‌ترین فعالیت درآمدزا را با توجه به استعدادها و توانایی‌های شخص از کارافتاده به او پیشنهاد نماید؛ و

(ب) اقدامات لازم را برای به کارگماری مجدد شخص از کارافتاده به عمل بیاورد.
۲. در صورتی که بر اساس ماده ۴ اظهارنامه‌ای تنظیم شده باشد، کشور عضو می‌تواند مفاد بند ۱ این ماده را ندیده بگیرد.

بخش سوم. مزایای سالمندی

ماده ۱۴

هر کشور عضو که این مقاوله‌نامه را پذیرفته باشد باید مزایای سالمندی را مطابق با ماده‌های بعدی این بخش برای افراد تحت پوشش تضمین نماید.

ماده ۱۵

۱. افراد مشمول مزایای این بخش باید بازماندگان فراسوی یک سن معین باشند.

۲. سنّ یادشده نباید بیشتر از ۶۵ سال، یا سنّ بالاتری باشد که مقامات صلاحیتدار باید بر اساس ضوابط جمعیتی، اقتصادی و اجتماعی انتخاب کنند و آن را با نمونه‌های آماری معتبر به اثبات برسانند.

۳. اگر سنّ مجاز ۶۵ سال یا بیشتر باشد، آن را باید، تحت شرایط مشخص، در مورد اشخاص شاغل در مشاغل سخت و غیربهداشتی کاهش داد.

ماده ۱۶

۱. اشخاص تحت حمایت باید مشتمل باشند بر-

(الف) تمام کارکنان، از جمله کارآموزان؛ یا

(ب) طبقات معینی از جمعیت فعال که شمار آنها کم‌تر از ۷۵ درصد کل جمعیت فعال نباشد؛ یا

(پ) تمام افراد مقیم که امکانات‌شان در طی دوره شمول بیشتر از حدّی نباشد که، مطابق با مقتضیات ماده ۲۸، برای چنین شرایطی در نظر گرفته شده است.

۲. در صورتی که اظهارنامه‌ای به موجب ماده ۴ تنظیم شده باشد، اشخاص تحت حمایت باید مشتمل باشند بر-

(الف) طبقات مشخصی از کارکنان که کم‌تر از ۲۵ درصد کل کارکنان نباشند؛ یا

(ب) طبقات مشخصی از کارکنان مؤسسات صنعتی که کم‌تر از پنجاه درصد کارکنان شاغل در مؤسسات صنعتی نباشند.

ماده ۱۷

مزایای سالمندی باید به‌طور دوره‌ای پرداخت شود و به طرز زیر محاسبه خواهد شد:

(الف) در صورتی که کارکنان یا طبقاتی از جمعیت فعال تحت پوشش باشند، به‌طرزی که یا منطبق با مقتضیات ماده ۲۶ باشد یا منطبق با مقتضیات ماده ۲۷.

(ب) در صورتی که تمام افراد مقیم یا تمام افراد مقیمی که امکانات مالی آنها از حدّ معینی تجاوز نمی‌کند تحت پوشش باشند، به‌طرزی که منطبق با مقتضیات ماده ۲۸ باشد.

ماده ۱۸

۱. مزایای مندرج در ماده ۱۷، در صورت ضرورت، حداقل به موارد زیر تعلق می‌گیرد:

(الف) به شخص حمایت‌شده‌ای که پیش از دوره شمول، طبق مقررات جاری یک دوره احراز را که ممکن است سی سال پرداخت حق بیمه یا اشتغال، یا بیست سال اقامت تعیین شود، گذرانده باشد؛ یا

(ب) در صورتی که اصولاً تمام جمعیت فعال زیر پوشش حمایتی قرار گرفته باشند، به

شخص حمایت شده‌ای که پیش از دوره شمول، برحسب مقررات جاری، یک دوره احراز معین را هنگامی که در سنین کار بوده است به صورت پرداخت حق بیمه در حد متوسط سالانه یا کل اقساط سالانه گذرانده باشد.

۲. در صورتی که مزایای سالمندی مشروط به یک دوره حداقل پرداخت حق بیمه یا اشتغال باشد، دست کم بخشی از مزایای مربوطه را باید در شرایط زیر پرداخت کرد:

(الف) به شخص حمایت شده‌ای که پیش از دوره شمول، برحسب مقررات جاری یک دوره پرداخت پانزده ساله حق بیمه یا اشتغال را گذرانده باشد؛ یا

(ب) در صورتی که تمام طبقات فعال تحت پوشش قرار گرفته باشند، به شخص حمایت شده‌ای که پیش از دوره شمول، به موجب مقررات جاری، یک دوره احراز معین را گذرانده باشد و در ارتباط با این موضوع، هنگامی که در سنین کار بوده است، نصف حد متوسط حق بیمه سالانه را به موجب زیر بند (ب) از بند ۱ این ماده پرداخته باشد.

۳. مقتضیات بند ۱ این ماده را باید در صورتی تأمین شده دانست که مزایای محاسبه شده برحسب مقتضیات بخش پنجم ولی با ده امتیاز کم‌تر از حدی که در جدول ضمیمه آن بخش آمده است به عنوان حداقل به شخص حمایت شده‌ای پرداخت شود که، به موجب مقررات جاری یک دوره ده ساله پرداخت حق بیمه یا اشتغال، یا پنج سال اقامت را گذرانده باشد.

۴. کاهش نسبی درصد ذکر شده در جدول ضمیمه بخش پنجم ممکن است در صورتی تغییر پیدا کند که دوره احراز برای مزایای متناظر با درصد کاهش یافته بیشتر از ده سال پرداخت حق بیمه یا اشتغال یا پنج سال اقامت ولی کم‌تر از سی سال پرداخت حق بیمه یا اشتغال یا بیست سال اقامت باشد. اگر این دوره احراز بیشتر از پانزده سال پرداخت حق بیمه یا اشتغال باشد، مزایای کاهش یافته باید به موجب بند ۲ همین ماده پرداخت گردد.

ماده ۱۹

مزایای مندرج در مواد ۱۷ و ۱۸ باید در سراسر دوره شمول پرداخت گردد.

بخش چهارم. مزایای بازماندگی

ماده ۲۰

هر کشور عضو که این بخش از مقاوله‌نامه را پذیرفته باشد باید مزایای بازماندگی را مطابق با ماده‌های بعدی این بخش برای افراد تحت پوشش تضمین نماید.

ماده ۲۱

۱. مستمری استحقاقی باید به کسانی تعلق گیرد که به عنوان بیوه یا فرزند امکانات خود را به سبب مرگ نان‌آور خانواده از دست داده باشند.

۲. در مورد زن بیوه حق دریافت مزایای بازماندگی ممکن است مشروط به رسیدن به یک سن معین باشد. این سن در هر حال نباید بیشتر از سن شمول برای مزایای سالمندی باشد.

۳. در حالات زیر هیچ‌گونه شرط سنی وجود نخواهد داشت—

(الف) هرگاه بیوه علیل و ازکارافتاده باشد؛ یا

(ب) سرپرستی و مراقبت از فرزند وابسته شخص متوفی را بر عهده داشته باشد.

۴. در حالتی که بیوه بدون فرزند باشد، استحقاق دریافت مزایای بازماندگی مشروط به یک دوره حداقل زندگی زناشویی با متوفی خواهد بود.

ماده ۲۲

۱. اشخاص تحت حمایت باید عبارت باشند از—

(الف) زنان، فرزندان و، در صورت لزوم، دیگر وابستگان تمام نان‌آوران خانواده که شاغل یا کارآموز بوده‌اند؛ یا

(ب) زنان، فرزندان و، در صورت لزوم، دیگر وابستگان نان‌آوران خانواده در طبقات معینی از جمعیت فعال که کم‌تر از ۷۵ درصد کل جمعیت فعال نباشند؛ یا

(پ) تمام بیوه‌ها، تمام فرزندان و تمام دیگر وابستگان قانونی شخص متوفی که نان‌آور خود را از دست داده‌اند، مقیم هستند و در موقع بروز واقعه امکانات مالی آنها از حد معینی تجاوز نمی‌کند و، بنابراین، وضع آنها را می‌توان منطبق با مفاد ماده ۲۸ دانست.

۲. در صورتی که اظهارنامه‌ای بر اساس ماده ۴ تنظیم شده باشد، اشخاص تحت حمایت باید متشکل باشند از—

(الف) بیوه‌ها، فرزندان و، در صورت لزوم، دیگر وابستگان نان‌آوران خانواده، در طبقات معینی از کارکنان که از ۲۵ درصد کل کارکنان کم‌تر نباشند؛ یا

(ب) بیوه‌ها، فرزندان و، در صورت لزوم، دیگر وابستگان نان‌آوران خانواده در طبقات معینی از کارکنان مؤسسات صنعتی که کم‌تر از پنجاه درصد کل کارکنان مؤسسات صنعتی نباشند.

ماده ۲۳

مزایای بازماندگی باید به‌طور دوره‌ای پرداخت شود و به طرز زیر محاسبه خواهد شد:

(الف) در صورتی که کارکنان طبقاتی از جمعیت فعال تحت پوشش باشند، به طریقی که با مفاد ماده‌های ۲۶ یا ۲۷ مطابقت داشته باشد.

(ب) در شرایطی که همه افراد مقیم یا همه افراد مقیمی که در موقع بروز واقعه امکانات مالی شان از حد معینی تجاوز نمی‌کند تحت پوشش باشند، به طریقی که با مفاد ماده ۲۸ مطابقت داشته باشد.

ماده ۲۴

۱. مزایای مندرج در ماده ۲۳، در صورت ضرورت، حداقل به موارد زیر تعلق می‌گیرد:
 (الف) به شخص حمایت‌شده‌ای که پیش از بروز واقعه، طبق مقررات جاری یک دوره احراز را که ممکن است در حد پانزده سال پرداخت حق بیمه یا اشتغال، یا ده سال اقامت باشد گذرانده باشد. مشروط بر آن‌که، در مورد مزایای قابل پرداخت به زن بیوه، گذراندن یک دوره احراز به صورت اقامت در محل نیز به شرایط عمومی پرداخت اضافه شود؛ یا
 (ب) در صورتی که اصولاً زنان و فرزندان و دیگر وابستگان تمام جمعیت فعال تحت پوشش قرار گرفته باشند، به شخص تحت پوشش که نان‌آورش، بر اساس مقررات جاری، یک دوره احراز سه سال پرداخت حق بیمه گذرانده باشد و، در ارتباط با این موضوع، هنگامی که در سنین کار بوده است، حد متوسط سالانه یا کل اقساط سالانه حق بیمه خود را پرداخته باشد.

۲. در صورتی که مزایای بازماندگی مشروط به یک دوره حداقل پرداخت حق بیمه یا اشتغال باشد، دست‌کم بخشی از مزایای مربوطه را باید در شرایط زیر پرداخت کرد:

(الف) به شخص حمایت‌شده‌ای که نان‌آور او، به موجب مقررات جاری، یک دوره احراز پنج ساله را به صورت پرداخت حق بیمه یا اشتغال سپری کرده باشد؛ یا

(ب) در صورتی که اصولاً تمام طبقات فعال تحت پوشش قرار گرفته باشند، به شخص حمایت‌شده‌ای که نان‌آور او، بر اساس مقررات جاری، یک دوره احراز سه سال پرداخت حق بیمه را گذرانده باشد و در ارتباط با این موضوع، هنگامی که در سنین کار بوده است، نصف حد متوسط سالانه یا کل اقساط سالانه حق بیمه خود را مطابق با زیر بند (ب) از بند ۱ این ماده پرداخت کرده باشد.

۳. مقتضیات بند ۱ این ماده را باید در صورتی تأمین شده دانست که مزایای محاسبه‌شده برحسب مقتضیات بخش پنجم ولی با ده امتیاز کم‌تر از حدی که در جدول ضمیمه آن بخش

آمده است، به عنوان حداقل به شخص حمایت شده‌ای پرداخت شود که نان‌آور او به موجب مقررات جاری، یک دورهٔ احراز پنج سال پرداخت حق بیمه، اشتغال، یا اقامت را گذرانده باشد. ۴. کاهش نسبی درصد ذکر شده در جدول ضمیمهٔ بخش پنجم ممکن است در صورتی تغییر پیدا کند که دورهٔ احراز برای مزایای متناظر با درصد کاهش یافته بیش از پنج سال پرداخت حق بیمه، اشتغال یا اقامت ولی کم‌تر از پانزده سال پرداخت حق بیمه، اشتغال، یا ده سال اقامت باشد. مزایای کاهش یافته باید مطابق بند ۲ همین ماده پرداخت گردد.

۵. مقتضیات بندهای ۱ و ۲ این ماده را باید در صورتی تأمین شده دانست که مزایای محاسبه شده برحسب مقتضیات بخش پنجم به عنوان حداقل به شخص حمایت شده‌ای پرداخت گردد که نان‌آور او به موجب مقررات جاری، یک دورهٔ احراز به صورت پرداخت حق بیمه یا اشتغال را گذرانده باشد. این دوره در حداقل سنی مجاز نباید بیشتر از پنج سال باشد و ممکن است با پیشرفت سن به مدتی نه بیشتر از یک حداکثر معین برسد.

مادهٔ ۲۵

پرداخت مزایای مندرج در مواد ۲۳ و ۲۴ باید در سراسر دورهٔ شمول تضمین شود.

بخش پنجم. استانداردهای مربوط به پرداخت‌های دوره‌ای

مادهٔ ۲۶

۱. در مورد هر نوع پرداخت دوره‌ای که با این ماده سازگار باشد، میزان مزایا به اضافهٔ مبلغی که هر خانواده در طی دورهٔ شمول به عنوان کمک هزینه دریافت می‌دارد باید به اندازه‌ای باشد که برای استفاده‌کنندهٔ استاندارد ذکر شده در جدول ضمیمهٔ این بخش، در طی دورهٔ شمول، حداقل به سطح درصد ذکر شده در آن جدول برسد (درصدی از کل درآمدهای قبلی شخص استفاده‌کننده یا نان‌آور او و همچنین از هرگونه کمک هزینهٔ خانوادگی قابل پرداخت به شخص تحت پوششی که، به عنوان استفاده‌کنندهٔ استاندارد، دارای همان مسئولیت‌های خانوادگی باشد).

۲. درآمدهای پیشین شخص استفاده‌کننده یا نان‌آور او باید بر اساس قواعد و مقررات جاری محاسبه شود، و در صورتی که اشخاص تحت حمایت یا نان‌آوران آنها برحسب درآمدهای شان طبقه‌بندی شده باشند، درآمدهای پیشین آنها را می‌توان بر اساس درآمد پایهٔ طبقه‌ای که بدان تعلق دارند محاسبه کرد.

۳. نوعی حداکثر را می‌توان برای مقدار مزایا یا برای درآمدهایی که مبنای محاسبهٔ مزایا هستند

در نظر گرفت، مشروط بر آن که این حداکثر به طرزی تعیین شده باشد که مفاد بند ۱ این ماده با آن مطابقت داشته باشد، به خصوص در شرایطی که درآمدهای پیشین شخص ذی نفع یا نان آور او مساوی یا کم تر از دستمزد یک کارگر یدی ماهر و مذکر باشد.

۴. درآمد پیشین شخص ذی نفع یا نان آور او، دستمزد کارگر ماهر مذکر، مزایا و هر نوع کمک هزینه خانوادگی باید بر اساس دوره زمانی مشترکی محاسبه شود.

۵. برای دیگر افراد ذی نفع، مزایا باید رابطه ای منطقی با مزایای فرد ذی نفع استاندارد داشته باشد.

۶. در جهت مفاد این ماده، یک کارگر ماهر مذکر باید عبارت باشد از-

(الف) یک تراشکار یا جوشکار در یک کارخانه ماشین سازی به جز ماشین آلات برقی؛ یا

(ب) شخصی از سنخ کارگران ماهری با مختصات ذکر شده در بند زیرین؛ یا

(پ) شخصی که درآمد او مساوی یا بیشتر از درآمد ۷۵ درصد از تمام افراد تحت پوشش

باشد، و چنین درآمدی بر اساس دوره های سالانه یا کوتاه تر محاسبه خواهد شد؛ یا

(ت) شخصی که درآمد او مساوی با ۱۲۵ درصد درآمد متوسط تمام افراد تحت پوشش باشد.

۷. شخصی از سنخ کارگران ماهر مورد نظر در زیر بند (ب) بند پیشین باید فردی استخدام شده در

گروه عمده افراد مذکر فعال باشد که در مورد احتمالی مورد بحث تحت پوشش قرار گرفته باشد،

یا نان آور اشخاص حمایت شده ای در آن بخش از فعالیت های اقتصادی باشد که دارای بیشترین

تعداد از این گونه اشخاص یا نان آوران است. برای این منظور، طبقه بندی استاندارد بین المللی

فعالیت های صنعتی که به تصویب شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد رسیده (در

هفتمین نشست شورا در ۲۷ اوت ۱۹۴۸ و اصلاح شده در ۱۹۵۸ و منضم به این مقاله نامه) یا

نسخه های بعداً اصلاح شده این طبقه بندی باید مورد استفاده قرار گیرد.

۸. در نقاطی که مزایا برحسب منطقه تغییر می یابد، فرد شاغل مذکر و ماهر استاندارد در هر

منطقه باید مطابق بندهای ۶ و ۷ این ماده انتخاب گردد.

۹. دستمزد فرد ماهر مذکر شاغل باید بر اساس دستمزدهای مرسوم برای ساعات عادی کار از

طریق توافق های دسته جمعی مورد تأیید مقررات ملی، اگر وجود داشته باشند، یا از طریق عرف

و عادات رایج، از جمله مقرری های معیشتی، اگر وجود داشته باشند، تعیین گردد. در جاهایی که

این گونه نرخ ها برحسب منطقه تغییر می یابد ولی بند ۸ این ماده به اجرا در نیامده است، نرخ

میان به باید ملاک عمل قرار گیرد.

ماده ۲۷

۱. در مورد هر نوع پرداخت دوره‌ای که این ماده درباره آن مصداق یابد، میزان مزایا، به اضافه مبلغ هر نوع کمک هزینه عائله‌مندی که در مدت شمول پرداخت می‌شود، باید به حدی باشد که، برای استفاده‌کننده استاندارد در موقعیت مورد بحث و در چارچوب جدول ضمیمه این بخش، دستکم به اندازه درصدی از کل دستمزدی باشد که در آن شرایط به کارگر بالغ مذکر تعلق می‌گیرد به اضافه مبلغ کمک هزینه‌هایی که به هر شخص حمایت‌شده دارای مسئولیت‌های خانوادگی مشابه با ذی‌نفع استاندارد پرداخت می‌گردد.
۲. دستمزد کارگر بالغ مذکر و همچنین مزایا و کمک هزینه‌های عائله‌مندی او باید بر اساس دوره‌های زمانی مشترک محاسبه شود.
۳. برای دیگر افراد ذی‌نفع، مزایای مربوطه باید رابطه‌ای منطقی با مزایای شخص ذی‌نفع استاندارد داشته باشد.
۴. به اقتضای مفاد این ماده مختصات، کارگر بالغ مذکر را می‌توان به شرح زیر معین کرد:
(الف) شخصی که نمونه سنخی کارگر غیرماهر در صنایع ماشین‌سازی به جز ماشین‌آلات برقی باشد؛ یا
(ب) شخصی از سنخ کارگران غیرماهر با مختصات ذکرشده در بند زیرین.
۵. شخصی از سنخ کارگران غیرماهر مورد نظر زیر بند (ب) بند پیشین باید فردی استخدام‌شده در گروه عمده افراد مذکر فعال باشد که در مورد احتمالی مورد بحث تحت پوشش قرار داشته باشد، یا نان‌آور اشخاص حمایت‌شده‌ای در آن بخش از فعالیت‌های اقتصادی باشد که دارای بیشترین تعداد از این‌گونه افراد یا نان‌آوران است. برای این منظور طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های صنعتی که به تصویب شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد رسیده (در هفتمین نشست شورا در ۲۷ اوت ۱۹۴۸ و اصلاح‌شده در ۱۹۵۸ و منضم به این مقاوله‌نامه) یا نسخه‌های بعداً اصلاح‌شده این طبقه‌بندی باید مورد استفاده قرار گیرد.
۶. در نقاطی که میزان مزایا برحسب منطقه تغییر می‌یابد، مختصات کارگر شاغل مذکر عادی باید بر اساس مفاد بندهای ۴ و ۵ این ماده برای هر منطقه معین گردد.
۷. دستمزد کارگر بالغ عادی باید بر اساس دستمزدهای مرسوم برای ساعات عادی کار از طریق

توافق‌های دسته‌جمعی مورد تأیید مقررات و قوانین ملی، اگر وجود داشته باشند، یا از طریق عرف و عادات محلی، از جمله مقرری‌های معیشتی، اگر وجود داشته باشند، تعیین گردد. در جاهایی که این‌گونه نرخ‌ها برحسب منطقه تغییر می‌یابد ولی بند ۶ این ماده به اجرا در نیامده است، نرخ میانہ باید ملاک عمل قرار گیرد.

ماده ۲۸

در مورد هر نوع پرداخت دوره‌ای که این ماده درباره آن مصداق پیدا کند—

(الف) میزان مزایا باید بر اساس مقیاس مجاز یا مقیاس ثابتی که به وسیله مقامات صلاحیتدار بخش عمومی و مطابق مقررات جاری معین شده باشد محاسبه گردد.
(ب) این مبلغ را فقط می‌توان تا حدی کاهش داد که دیگر امکانات خانوادگی شخص ذی‌نفع بیشتر از مبالغ مجاز یا مبالغ ثابتی باشد که از طرف مقامات صلاحیتدار بخش عمومی و در چارچوب مقررات جاری شده است.

(پ) کل مبلغ مزایا هرگونه امکانات دیگر، پس از کسر مبالغ مندرج در بند (ب)، باید برای حفظ خانواده شخص ذی‌نفع در شرایط بهداشتی و محترمانه کافی باشد، و در هر حال کم‌تر از مزایایی نباشد که مطابق با مقتضیات ماده ۲۷ به شخص ذی‌نفع تعلق می‌گیرد.
(ت) مفاد بند (پ) را هنگامی می‌توان تأمین شده دانست که کل مزایای پرداخت‌شده به موجب بخش مربوطه بیشتر از حداقل سی درصد کل مزایایی باشد که به موجب ماده ۲۷ و نیز ماده‌های زیر قابل پرداخت بوده است:

- (۱) ماده ۹، بند ۱، زیر بند (ب) برای بخش دوم؛
- (۲) ماده ۱۶، بند ۱، زیر بند (ب) برای بخش سوم؛
- (۳) ماده ۲۲، بند ۱، زیر بند (ب) برای بخش چهارم.

ماده ۲۹

۱. میزان مزایای نقدی قابل پرداخت به موجب مواد ۱۰، ۱۷، و ۲۳ باید متناسب با تغییرات حاصله در سطح عمومی درآمدها یا هزینه زندگی مورد تجدیدنظر قرار گیرد.
۲. هر کشور عضو باید جزییات این‌گونه تجدیدنظرها را در گزارش‌هایی که به تناسب اجرای این مقاله‌نامه و به موجب ماده ۲۲ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار تهیه می‌کند ذکر کند و اقداماتی را که انجام داده است مشخص نماید.

جدول منضم به بخش پنجم پرداخت‌های دوره‌ای به افراد ذی‌نفع استاندارد			
بخش	مورد	ذی‌نفع استاندارد	درصد
دوم	ازکارافتادگی	مرد دارای زن و دو فرزند	۵۰
سوم	سالمندی	مرد دارای زن و مشمول مقرری سالمندی	۴۵
چهارم	مرگ نان‌آور	بیوه دارای دو فرزند	۴۵

بخش ششم. مفاد مشترک

ماده ۳۰

قوانین ملی باید تحت شرایط مجاز متضمن حفظ حقوق قابل کسب از لحاظ مزایای مشارکتی ازکارافتادگی، سالمندی و بازماندگی باشند.

ماده ۳۱

۱. پرداخت مزایای ازکارافتادگی، سالمندی و بازماندگی را می‌توان در صورتی که شخص ذی‌نفع به فعالیت‌های درآمدزا بپردازد، قطع کرد.

۲. مزایای مشارکتی ازکارافتادگی، سالمندی و بازماندگی را می‌توانند در صورتی که درآمدهای شخص ذی‌نفع از مبلغ مجاز بیشتر باشد، کاهش داد. این کاهش نباید بیشتر از درآمدهای شخص ذی‌نفع باشد.

۳. مزایای غیرمشارکتی ازکارافتادگی، سالمندی و بازماندگی را می‌توان، در صورتی که درآمد شخص ذی‌نفع یا دیگر امکانات مالی او، یا جمع آنها از مبلغ معینی تجاوز کند، کاهش داد.

ماده ۳۲

۱. مزایایی را که به نحوی به موجب بخش‌های دوم تا چهارم این مقاوله‌نامه به شخص حمایت‌شده تعلق می‌گیرد می‌توان به شرح زیر قطع کرد-

(الف) تا هر زمان که شخص مربوطه در سرزمین کشور عضو نباشد، به استثنای مورد مربوط به مزایای مشارکتی، تحت شرایط مجاز.

(ب) تا هر زمان که شخص مربوطه به هزینه‌بخش عمومی یا به هزینه‌نهاد یا سازمان تأمین اجتماعی زندگی کند.

(پ) در صورتی که واقعه منجر به مشمولیت در نتیجه عمل مجرمانه شخص مربوطه پیش آمده باشد.

(ت) در صورتی که واقعه منجر به مشمولیت در نتیجه سوء رفتار آگاهانه شخص مربوطه پیش آمده باشد.

(ج) در موارد خاص، چنانچه شخص مربوطه بدون دلیل قانع کننده از کاربرد خدمات درمانی یا نوتوانی که در اختیارش گذاشته اند سرپیچی کند یا از مراعات مقررات جاری مرتبط با پیشگیری وقوع یا ادامه موقعیت غیرعادی غفلت ورزد، و

(چ) در مورد مزایای بازماندگی زن بیوه، تا هنگامی که با مردی به عنوان شوهرش زندگی کند.

ماده ۳۳

۱. چنانچه شخص حمایت شده به طور هم زمان مشمول استفاده از چند نوع مزایای پیش بینی شده در این مقاله نامه واقع شود، این مزایا را می توان تحت شرایط و در حدود معین کاهش داد. شخص تحت پوشش در هر حال باید به طور کلی بتواند دست کم مبلغ مساعدترین مزایا را دریافت دارد.

۲. چنانچه شخص حمایت شده مشمول یکی از مزایای مندرج در این مقاله نامه واقع شود و در همان حال از مزایای یکی دیگر از طرح های تأمین اجتماعی برای همین منظور استفاده می کند، جز در مورد مزایای مربوط به عائله مندی، می توان مزایای ناشی از این مقاله نامه را با رعایت مقررات جاری کاهش داد یا به حالت تعلیق درآورد، مشروط بر آن که کسورات مذکور بیشتر از دیگر مزایای دریافتی نباشد.

ماده ۳۴

۱. هر متقاضی باید در صورت دریافت نکردن مزایا یا در مورد کیفیت یا کمیت آنها حق فرجام خواهی داشته باشد.

۲. باید شرایط و مقررات خاصی پیش بینی شود که به موجب آنها شخص متقاضی بتواند، در صورت لزوم، از کمک های شخص صلاحیتداری که خود انتخاب کرده است یا از نماینده سازمانی که دفاع از منافع شخص حمایت شده را برعهده دارد استفاده کند.

ماده ۳۵

۱. هر کشور عضو باید مسئولیت کلی تأمین مزایای مندرج در این مقاله نامه را عهده دار گردد و اقدامات لازم را برای نیل به این منظور به عمل بیاورد.

۲. هر کشور باید مسئولیت کلی اداره سازمان‌ها و دستگاه‌هایی را که مأمور اجرای این مقاله‌نامه هستند برعهده بگیرد.

ماده ۳۶

در صورتی که اداره امور چنین سازمان‌هایی برعهده مقامات بخش عمومی یا سازمان‌های دولتی مسئول در برابر قانون نباشد، نمایندگان شخص حمایت‌شده باید تحت شرایط خاص در اداره سازمان‌های مذکور مشارکت داشته باشند. قوانین ملی می‌توانند امکان مشارکت نمایندگان کارفرمایان و مقامات بخش عمومی را نیز در این‌گونه سازمان‌ها فراهم سازند.

بخش هفتم. مواد و مباحث متفرقه

ماده ۳۷

هر کشور عضو که دارای قوانین حمایتی خاص کارکنان می‌باشد، در صورت لزوم، می‌تواند در موارد زیر از اجرای این مقاله‌نامه خودداری ورزد:

(الف) اشخاصی که اشتغال آنها کیفیتی موقتی دارد؛

(ب) اعضای خانواده کارفرما که در یک خانه زندگی می‌کنند، از بابت کاری که برای او انجام می‌دهند؛

(پ) دیگر انواع کارکنان مشروط بر آن که تعداد آنها از ده درصد کل کارکنان- بجز آنهایی که در بندهای (الف) و (ب) این ماده کنار گذاشته شده‌اند- تجاوز نکند.

ماده ۳۸

۱. هر کشور عضو که دارای قوانینی برای حمایت از کارکنان می‌باشد می‌تواند، به وسیله اظهارنامه‌ای که به پیوست تصویب‌نامه خود ارسال می‌دارد، کارکنان بخشی از فعالیت‌های اقتصادی را که شامل مشاغل کشاورزی می‌شود و هنوز تحت حمایت قرار نگرفته‌اند از حوزه شمول این مقاله‌نامه خارج سازد.

۲. هر کشور عضو که اظهارنامه‌ای بر اساس بند ۱ این ماده تنظیم کرده باشد، باید در گزارش‌هایی که به موجب ماده ۲۲ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار در مورد اجرای این مقاله‌نامه ارسال می‌دارد، ذکر نماید که در مورد دیگر کارکنان و از جمله شاغلان در بخش کشاورزی چه اقداماتی به عمل آورده و به چه پیشرفت‌هایی نایل آمده است و، در صورتی که تحول محسوسی در این زمینه به وقوع نپیوسته باشد باید دلایل توجیهی خود را ارائه دهد.

۳. هر کشور عضو که اظهارنامه‌ای به موجب بند ۱ این ماده تنظیم کرده است، باید تعداد کارکنان حمایت شده در بخش کشاورزی را افزایش دهد و تا آن جا که شرایط اجازه می‌دهند در این زمینه تسریع ورزد.

ماده ۳۹

۱. هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را به تصویب رسانده باشد، می‌تواند با اظهارنامه‌ای که به ضمیمه تصویب‌نامه خود خواهد فرستاد از اجرای این مقاله‌نامه در موارد زیر خودداری ورزد-
(الف) دریانوردان، از جمله صیادان دریایی،

(ب) کارمندان بخش عمومی،

مشروط بر آن‌که این‌گونه کارکنان به وسیله طرح‌های ویژه دیگری تحت حمایت قرار گرفته باشند و مزایای آنها به‌طور کلی حداقل معادل مزایای مورد نظر در این مقاله‌نامه باشد.

۲. در صورتی که اظهارنامه‌ای به موجب بند ۱ این ماده در جریان باشد، کشور عضو می‌تواند افراد متعلق به گروه‌هایی را که از حوزه شمول این مقاله‌نامه کنار گذاشته شده‌اند از شمار اشخاصی که به هنگام محاسبه درصدهای زیر به حساب آمده‌اند کسر کند: بند ۱، زیر بند (ب) و بند ۲، زیر بند (ب) از ماده ۹؛ بند ۱، زیر بند (ب) و بند ۲، زیر بند (ب) از ماده ۱۶؛ بند ۱، زیر بند (ب) و بند ۲، زیر بند (ب) از ماده ۲۲؛ و زیر بند (پ) از ماده ۳۷.

۳. هر کشور عضو که اظهارنامه‌ای به موجب بند ۱ این ماده تنظیم کرده باشد می‌تواند متعاقباً به مدیر کل دفتر بین‌المللی کار اطلاع دهد که مایل است تعهدات مترتب بر این مقاله‌نامه را در مورد این یا آن گروه از کارکنان که به هنگام تصویب مقاله‌نامه کنار گذاشته شده بودند بپذیرد.

ماده ۴۰

چنانچه شخص حمایت‌شده‌ای به موجب قانون مستحق آن باشد که پس از مرگ نان‌آورش از مزایای دوره‌ای دیگری سوای مزایای بازماندگی استفاده کند، مزایای دوره‌ای مذکور را می‌توان به عنوان مزایای بازماندگی موضوع این مقاله‌نامه به او پرداخت.

ماده ۴۱

۱. هر کشور عضو که-

(الف) که تعهدات این مقاله‌نامه را در مورد بخش‌های دوم، سوم و چهارم پذیرفته باشد، و
(ب) درصدی از جمعیت فعال را تحت پوشش قرار دهد که دست کم ده امتیاز نسبت به درصدهای مندرج در ماده ۱۶، بند ۱، زیربند (ب)، و ماده ۲۲، بند ۱، زیر بند (ب)

برتری داشته باشد، یا با مفاد ماده ۹، بند ۱، زیر بند (پ)، ماده ۱۶، بند ۱، زیر بند (پ) و ماده ۲۲، بند ۱، زیر بند (پ) مطابقت داشته باشد، و
 (پ) برای تأمین مزایای لاقبل دو مورد از احتمالات تحت پوشش بخش‌های دوم، سوم و چهارم، مبلغی متناظر با درصدی لاقبل با پنج امتیاز بیشتر از درصد‌های مندرج در جدول منضم به بخش پنجم- تدارک دیده باشد، می‌تواند از امتیاز مفاد بند زیر برخوردار گردد.
 ۲. این کشور عضو می‌تواند-

(الف) برای اجرای ماده ۱۱، بند ۲، زیر بند (ب)، و ماده ۲۴، بند ۲، زیر بند (ب)، از یک دوره پنج ساله به‌جای دوره سه ساله معمولی بهره‌مند گردد؛
 (ب) استفاده‌کنندگان از مزایای بازماندگی را به طریقی متفاوت با آنچه در ماده ۲۱ آمده است مشخص سازد، ولی در عین حال اطمینان حاصل کند که شمار کلی استفاده‌کنندگان کم‌تر از شمار استفاده‌کنندگانی نباشد که در اثر کاربرد ماده ۲۱ به دست می‌آید.

۳. هر کشور عضو که از مفاد بند ۲ این ماده بهره‌مند گردد باید در گزارش‌هایی که به مناسبت اجرای مقاله‌نامه حاضر و بر اساس ماده ۲۲ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار ارسال می‌دارد، وضع و حال قوانین خود و طرز کار آنها را در زمینه بند یادشده و همچنین پیشرفت‌های حاصل در زمینه اجرای کلی مواد مقاله‌نامه را توضیح دهد.

ماده ۴۲

۱. هر کشور عضو که-

(الف) تعهدات این مقاله‌نامه را در زمینه بخش‌های دوم و سوم و چهارم پذیرفته است، و
 (ب) درصدی از جمعیت فعال را تحت پوشش قرار دهد که دست کم ده امتیاز نسبت به درصد‌های مندرج در ماده ۱۶، بند ۱، زیربند (ب)، و ماده ۲۲، بند ۱، زیربند (ب) برتری داشته باشد، یا با مفاد ماده ۹، بند ۱، زیر بند (پ)، ماده ۱۶، بند ۱، زیربند (پ) و ماده ۲۲، بند ۱، زیربند (پ) مطابقت داشته باشد،

می‌تواند مفاد خاص بخش‌های دوم، سوم و چهارم را نادیده بگیرد، مشروط بر آن که کل مبلغ مزایای پرداخت شده تحت شرایط بخش مربوطه حداقل معادل ۱۱۰ درصد کل مبلغی باشد که در اثر اجرای کامل مواد آن بخش عاید شخص ذی‌نفع می‌گردد.

۲. هر کشور عضو که از این معافیت استفاده کرده باشد باید در گزارش‌هایی که بر اساس ماده ۲۲ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار ارسال می‌دارد، وضع و حال قوانین خود و طرز کار آنها را در

زمینه معافیت مورد بحث و همچنین پیشرفت‌های حاصل در زمینه اجرای کلی مواد مقاله‌نامه را توضیح دهد.

ماده ۴۳

این مقاله‌نامه در موارد زیر قابل اجرا نخواهد بود:

- (الف) رویدادهایی که پیش از رسمیت یافتن بخش مربوطه برای کشور عضو پیش آمده باشد؛
 (ب) مزایای مربوط به رویدادهایی که پس از رسمیت یافتن بخش مربوطه مقاله‌نامه برای کشور عضو پیش آمده باشد، ولی استحقاق قانونی نسبت به چنین مزایایی مربوط به دوره‌هایی پیش از آن تاریخ باشد.

ماده ۴۴

۱. این مقاله‌نامه، به موجب مفاد این ماده، تجدیدنظر رسمی در مورد مقاله‌نامه‌های زیر محسوب می‌شود: مقاله‌نامه بیمه سالمندی (صنعت و غیره)، ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه سالمندی (کشاورزی)، ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه ازکارافتادگی (صنعت و غیره)، ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه ازکارافتادگی (کشاورزی) ۱۹۳۳، مقاله‌نامه بیمه بازماندگی (صنعت و غیره) ۱۹۳۳، و مقاله‌نامه بیمه بازماندگی (کشاورزی) ۱۹۳۳.

۲. آثار قانونی پذیرش تعهدات این مقاله‌نامه به وسیله هر کشور عضو که ممکن است مربوط به یک یا چند بخش از مقاله‌نامه تجدیدنظر شده باشد، به شرح زیر خواهد بود:

(الف) پذیرش تعهدات بخش دوم مقاله‌نامه قانوناً باید به منزله فسخ آنی مقاله‌نامه بیمه ازکارافتادگی (صنعت و غیره) ۱۹۳۳، و مقاله‌نامه ازکارافتادگی (کشاورزی) ۱۹۳۳ باشد.

(ب) پذیرش تعهدات بخش سوم مقاله‌نامه قانوناً باید به منزله فسخ آنی مقاله‌نامه بیمه سالمندی (صنعت و غیره) ۱۹۳۳، و مقاله‌نامه بیمه سالمندی (کشاورزی) ۱۹۳۳ باشد.

(پ) پذیرش تعهدات بخش چهارم مقاله‌نامه قانوناً باید به منزله فسخ آنی مقاله‌نامه بیمه بازماندگی (صنعت و غیره) ۱۹۳۳، و مقاله‌نامه بیمه بازماندگی (کشاورزی) ۱۹۳۳ باشد.

ماده ۴۵

۱. در انطباق با مفاد ماده ۷۵ مقاله‌نامه تأمین اجتماعی (استانداردهای حداقل) ۱۹۵۲، بخش‌های زیر آن مقاله‌نامه و مفاد مربوطه دیگر بخش‌های آن برای هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را به تصویب رسانده باشد و متعهد به آن شناخته شود و اظهارنامه‌ای هم به موجب ماده ۳۸ در کار نباشد، موقوف‌الاجرا خواهد شد:

(الف) بخش نهم، که در آن کشور عضو تعهدات این مقاله‌نامه را در مورد بخش دوم پذیرفته است؛

(ب) بخش پنجم، که در آن کشور عضو تعهدات این مقاله‌نامه را در مورد بخش سوم پذیرفته است؛

(پ) بخش دهم، که در آن کشور عضو تعهدات این مقاله‌نامه را در مورد بخش چهارم پذیرفته است.

ماده ۴۶

چنانچه مقاله‌نامه دیگری متعاقباً در کنفرانس عمومی به تصویب برسد و یک یا چند موضوع از مفاد این مقاله‌نامه را در آن مورد تجدیدنظر قرار دهند مفاد مربوطه این مقاله‌نامه باید برای کشورهای آن را به تصویب رسانده‌اند از تاریخ رسمیت یافتن مقاله‌نامه تجدیدنظر نشده موقوف‌الاجرا اعلام شود.

بخش هشتم. نکات نهایی

ماده ۴۷

تصویب رسمی این مقاله‌نامه باید برای ثبت به مدیرکل دفتر بین‌المللی کار اعلام گردد.

ماده ۴۸

۱. این مقاله‌نامه فقط آن دسته از کشورهای عضو را متعهد می‌سازد که تصویب‌نامه‌های‌شان به وسیله مدیرکل دفتر بین‌المللی کار به ثبت رسیده باشد.
۲. این مقاله‌نامه باید دوازده ماه پس از تاریخ تصویب آن به وسیله دو کشور عضو و ثبت تصویب‌نامه‌های آنها به وسیله مدیرکل دفتر بین‌المللی کار قوت قانونی خواهد یافت.
۳. پس از آن، این مقاله‌نامه برای هر کشور عضو دوازده ماه پس از ثبت تصویب‌نامه آن رسمیت خواهد یافت.

ماده ۴۹

۱. هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را به تصویب رسانده باشد می‌تواند، پس از سپری شدن ده سال از تاریخی که برای نخستین بار قوت قانونی یافته است، با ارسال اظهاریه‌ای برای مدیرعامل دفتر بین‌المللی کار، کل مقاله‌نامه یا یک یا چند بخش آن را فسخ کند. این فسخ‌نامه یک سال پس از تاریخ ثبت آن به وسیله مدیرعامل دفتر بین‌المللی کار رسمیت خواهد یافت.
۲. هر کشور عضو که این مقاله‌نامه را به تصویب رسانده باشد و پس از گذشت یک دوره ده

ساله به فسخ آن مبادرت نوزد، برای یک دوره ده ساله دیگر به آن متعهد خواهد ماند و پس از آن می تواند کل مقاله نامه یا بخش هایی از آن را پس از گذشت هر دوره ده ساله طبق شرایطی که در این ماده آمده است ملغی اعلام کند.

ماده ۵۰

مدیرکل دفتر بین المللی کار ملزم است که تمام اعضای سازمان بین المللی کار را از ثبت کلیه تصویب نامه هایی که به او ابلاغ می شود آگاه سازد و توجه کلیه اعضا را به تاریخ رسمیت یافتن قانونی مقاله نامه جلب نماید.

ماده ۵۱

مدیرکل دفتر بین المللی کار باید به موجب ماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل متحد، تمام جزییات تصویب نامه ها و فسخ نامه های ثبت شده به وسیله خود را به منظور ثبت برای دبیرکل سازمان ملل متحد ارسال دارد.

ماده ۵۲

هیئت مدیره دفتر بین المللی کار در هر زمان که لازم بداند باید طی گزارشی برای کنفرانس عمومی درباره عملکرد این مقاله نامه، ضرورت تجدیدنظر کلی یا جزیی آن را نیز در دستور کار کنفرانس بگنجاند.

ماده ۵۳

۱. در صورتی که کنفرانس عمومی پس از تجدیدنظر در این مقاله نامه به پذیرش مقاله نامه دیگری مبادرت ورزد، جز در صورتی که در مقاله نامه جدید روش دیگری عنوان شده باشد، (الف) تصویب مقاله نامه جدید به وسیله هر کشور عضو، قانوناً به منزله فسخ این مقاله نامه خواهد بود، و در چنین شرایطی مفاد ماده ۴۹ فوق الذکر در مورد چگونگی رسمیت یافتن مقاله نامه جدید کان لم یکن تلقی خواهد شد.

(ب) از زمانی که مقاله نامه تجدیدنظر شده قانوناً رسمیت پیدا کند، هیچ یک از کشورهای عضو نباید به تصویب این مقاله نامه مبادرت ورزد.

۲. در هر حال، این مقاله نامه برای کشورهایایی که آن را به تصویب رسانده باشند ولی مقاله نامه تجدیدنظر شده را به تصویب نرسانند، کماکان با شکل و محتوای کنونی به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۵۴

نسخه های انگلیسی و فرانسه متن این مقاله نامه هر دو به طور همسان معتبر است.